

Storskifte i Skallarp 1803

Storskiftet förrättades av lantmätare Anders Chytraeus och inleddes med att gränser och rågångar mot angränsande hemman gick upp, brytpunkter utmärktes och gränserna fastställdes. När detta var klart vidtog själva skiftet av gårdarna. Ägorna delades in i 5 kategorier: Hustomter, trädgårdar och kålgårdar, åker av gamla ägor, äng av gamla ägor samt skog och betesmark. De olika ägotyperna skulle delas in i vardera 4 skiften för att sedan fördelas genom lottagning. Nu vidtog en noggrann värdering där avkastningen på åker och äng uppskattades. För åkern antogs den bästa jorden ge 6:e kornet tillbaka medan man på de sämre jordarna fick nöja sig med 4:e och 5:e kornet. Avkastningen på ängen beräknades på antalet lass hö per tunnland. Den bästa ängen gav 6 lass medan den sämsta, en mosse i nordvästra hörnet av ägorna endast gav ett halvt lass per tunnland. Skogsmarken som ju också var betesmark för husdjuren delades också upp i olika skiften och när allt var klart fördelades de olika skiftena genom lottagning. De båda jordägarna var tydligen nöjda med utfallet, endast några få ändringar finns antecknade i protokollet och storskiftet kunde fastställas och undertecknas den 12 augusti 1803. Detta storskifte var inte det enda i Näsby socken vid den här tiden. På flera andra ställen i socknen förrättades storskifte under de första åren på 1800-talet.

Storskiftet var säkert en grannlaga och svår uppgift för lantmäterna. Men trots allt var det nog lättare att genomföra storskiftet än laga skiftet som blev nästa steg i reformerandet av det svenska jordbruket. Stadgan om laga skifte kom 1827 men det tog över hundra år innan det i stort var genomfört i hela landet. Sålunda genomfördes laga skifte i Näsby by först i slutet av 1930-talet. Alf Henriksson skriver i sitt verk *Svensk Historia* följande om laga skiftet: Till priset av sprängda byar, bortjagade backstugusittare, obotlig hemlängtan och mycken livslång grämelse skapade laga skiftet förutsättningarna för tillräcklig livsmedelsförsörjning åt senare generationer i ett nästan oigenkännligt Sverige.